

Hørings svar vedr. udkast til rapport om erhverv i det åbne land

Dansk Akvakultur Producentforenings bemærkninger og forslag til anbefalinger

1. Indledning

Dansk Akvakultur Producentforening (DAPO) takker for muligheden for at afgive høringssvar til "Rapport om erhverv i det åbne land"

Vi noterer os, at arbejdsgruppen ifølge kommissoriet skal identificere erhverv med et særligt behov for placering i landzonen samt vurdere, hvordan planlovgivningen påvirker disse erhvervs udviklingsmuligheder. Akvakultur er et erhverv som netop har et særligt behov for at placering i landzonen.

Dette høringssvar indeholder DAPO's faglige bemærkninger samt forslag til anbefalinger, som vi opfordrer til at indarbejde i den endelige rapport.

2. Overordnet bemærkning

Dansk akvakultur er et klima og miljøeffektivt primærerhverv med særlige driftsmæssige krav til vandindtag, afledning og arealplacering. Mange anlæg kræver adgang til vandløb og arealer i det åbne land for at kunne fungere driftsmæssigt forsvarligt.

Som vækstorienteret og teknologisk avanceret sektor indgår akvakultur i en bred dansk fødevareklynge og har behov for klare og forudsigelige rammer i planlovgivningen.

3. Faglige bemærkninger til rapportudkastet

• Den politiske aftale af 2. juli 2025

Regeringens ønske om at undersøge mulighederne for øget produktionskapacitet i akvakultur bør indgå eksplicit i rapporten. ([En ny kurs for dansk fiskeri.pdf](#))¹.

• EU's nye bioøkonomistrategi (COM(2025) 960 final)

Strategien fremhæver akvakultur som en central del af Europas bioøkonomiske udvikling og sigter mod at styrke ressourceeffektivitet, cirkularitet og bæredygtig udnyttelse af biomasse — herunder også biomasse fra akvakultur, samt vægte innovation, teknologisk udvikling og biologiske ressourcers værdiskabelse, herunder recirkuleret anlæg, alger- og tangproduktion. ([EUR-Lex - 52025DC0960 - EN - EUR-Lex](#))².

¹ <https://fvm.dk/Media/638870462089874432/En%20ny%20kurs%20for%20dansk%20fiskeri.pdf>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52025DC0960&utm>

• EU-Kommissionens strategiske retningslinjer

Retningslinjerne anbefaler, at medlemsstaterne udpeger egnede områder til akvakultur og samler reguleringen i én retsakt. Dette bør afspejles i rapportens konklusioner. ([EUR-Lex - 52021DC0236 - EN - EUR-Lex](#))³.

• Øget produktion via både modernisering og nyetablering

Rapporten bør anerkende, at vækst i erhvervet sker både gennem modernisering af eksisterende anlæg og etablering af nye som Gelsbro Dambrug, Gamst Akvakultur og FREA-anlæg.

• Driftsmæssigt behov for placering ved vandløb

Selv ved moderne recirkulerede anlæg er der behov for afledning af vand. Den traditionelle placering ved vandløb er fortsat driftsmæssigt begrundet.

• FREA-anlæg

Fuldt recirkulerede anlæg uden direkte udledning betegnes som FREA-anlæg i godkendelsesbekendtgørelsen og bør benævnes som sådan.

• Betegnelsen “modeldambrug” bør udgå

Begrebet anvendes ikke længere i retlig sammenhæng og bør erstattes af RAS-kategorier (lav-, middel- og høj recirkulering).

• Arealbehov og nyeste viden

Ny forskning om plantelaguner og træflisfiltre bør indgå i vurderingen af arealbehov. Da denne viden ikke er indarbejdet i dambrugsbekendtgørelsen, bør en revision anbefales. ([Rapport](#))⁴.

• Sammenhæng til jordbrugsdrift

Akvakultur har en direkte kobling til jordbrug gennem håndtering og udnyttelse af restprodukter samt placering i landbrugslandskabet. Dette bør inddrages i vurderingen af erhvervets status i planloven.

• Analyse af mulig indirekte ekspropriation

Krav i dambrugsbekendtgørelsen kan i visse tilfælde være vanskelige at forene med planlovens rammer. BAT krav udtrykt ved maksimale udledninger af næringsstoffer og organisk materiale per kg fisk er årsag til, at traditionelle dambrug får en industriel karakter. En vurdering af risiko for indirekte ekspropriation bør indgå i rapportens anbefalinger. ([eLov - Bilag 7 til Dambrugsbekendtgørelsen](#))⁵.

Som det fremgår af §26 i dambrugsbekendtgørelsen er traditionelle dambrug med over 100 tons foder retligt forpligtiget til at bygge om, der kan umuliggøres ved manglende landzonetilladelse ([eLov - Dambrugsbekendtgørelsen § 26](#))⁶.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0236&utm>

⁴ https://www.aqua.dtu.dk/-/media/Institutter/Aqua/Publikationer/Rapporter-352-400/383-2021_Environmentally-friendly-use-of-woodchip-bioreactors-in-aquaculture.ashx?utm

⁵ <https://www.elov.dk/bilag/bilag-7-til-dambrugsbekendtgorelsen/?utm>

⁶ <https://www.elov.dk/dambrugsbekendtgorelsen/paragraf/26/?utm>

- **Skaldyr som selvstændigt akvakulturområde**

Skaldyrsproduktion bør indgå som tredje kategori på linje med ferskvands- og saltvandsproduktion.

4. Forslag til anbefalinger

DAPO foreslår, at arbejdsgruppen indarbejder følgende anbefalinger i rapporten:

1. Analyse af mulighederne for en akvakulturlov

En særskilt akvakulturlov, der supplerer husdyrloven og sidestiller primærerhvervene.

2. Udpegning af egnede områder til landbaseret akvakultur

I overensstemmelse med EU-Kommissionens retningslinjer.

3. Kammeradvokatens vurdering af akvakulturs status i jordbrugsmæssig drift

Da spørgsmålet ikke er afgjort i Planklagenævnet eller domstolene.

4. Juridisk afklaring af, om fækalier fra recirkulerede anlæg er et animalsk biprodukt

En afklaring er nødvendig for korrekt regulering og anvendelse.

5. Revision af dambrugsbekendtgørelsen

En opdatering med nyeste viden om rensningsteknologier og arealkrav.

6. Analyse af mulig ekspropriation i tilfælde af uforenelig regulering

En vurdering bør indgå i rapportens anbefalingsdel.

5. Afsluttende bemærkning

DAPO anerkender arbejdsgruppens grundige arbejde. For at sikre tydelige og fremtidssikrede rammer for et erhverv med særlige driftsmæssige behov er det imidlertid nødvendigt, at ovenstående bemærkninger og anbefalinger indgår i den endelige rapport.

Vi står gerne til rådighed for yderligere dialog eller tekniske afklaringer.